

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

946.

Andra kammaren.

Nr 5.

Lördagen den 26 januari.

Kl. 4 em.

§ 1.

Justerades protokollen för den 18, den 19 och den 21 innevarande januari.

§ 2.

Herr talmannen meddelade, att herr Nilson i Eskilstuna, som vid kammarens sammanträde den 10 innevarande januari med läkarintyg styrkt sig fr. o. m. samma dag tills vidare vara hindrad att deltaga i riksdagsgöromålen, denna dag åter intagit sin plats i kammaren.

§ 3.

Herr statsrådet *Sträng* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 16, med förslag till lag om rätt att i mål och ärenden som tillhöra stats- eller kommunalmyndighets handläggning insända handlingar med posten m. m.;

nr 23, med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 § 3 mom. kommunal-skattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.;

nr 25, angående anslag för försök med täckdikningsmaskiner, m. m.;

nr 26, med förslag till förordning om ändrad lydelse av §§ 2 och 3 förordningen den 17 maj 1935 (nr 176) angående konungariket Sveriges stadshypotekskassa, m. m.;

nr 27, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 20 §, 21 § samt 36 § 2. förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften;

nr 28, med förslag till lag om handläggning av domstolsärenden m. m.; och

nr 29, med förslag till lag om ändring i sjölagen m. m.

Dessa propositioner bordlades.

§ 4.

Föredrogos var för sig följande Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och remitterades därvid

till statsutskottet propositionen nr 22, angående uppförande av byråchefsbefattningen i försvarets fabriksstyrelse å ordinarie stat; och

till jordbruksutskottet propositionen nr 24, angående disponerande av avkastningen av statens hästavelsfond m. m.

§ 5.

Föredrogos var efter annan följande å kammarens bord liggande motioner; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna:

nr 191 av herr *Osterman m. fl.*;

nr 192 av herrar *Fast* och *Olsson* i Mellerud;

Andra kammarens protokoll 1946. Nr 5.

nr 193 och 194 av herr *Hagberg* i Malmö *m. fl.*;

nr 195 av herrar *Håstad* och *Wiberg*; och

nr 196 av herrar *Håstad* och *Falla*;

till tillfälligt utskott motionen nr 197 av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

nr 198 av herr *Wiberg m. fl.*;

nr 199 av herr *Sandberg m. fl.*;

nr 200 av herr *Ståhl*;

nr 201 av herrar *Staxäng* och *Utbult*;

nr 202 av herr *Kempe m. fl.*;

nr 203 av herr *Pehrsson-Bramstorp m. fl.*;

nr 204 av herr *Nilsson* i Göteborg *m. fl.*;

nr 205 av herr *Gavelin m. fl.*;

nr 206 av herrar *Adolfsson* och *Senander*;

nr 207 av herr *Hæggbloom m. fl.*;

nr 208 av herr *Gavelin m. fl.*;

nr 209 av herr *Sundberg m. fl.*;

nr 210 av herr *von Friesen*;

nr 211 av herr *Olsson* i Oskarshamn *m. fl.*;

nr 212 av herrar *Spångberg* och *Lindahl*;

nr 213 av herr *Jansson* i Kalix *m. fl.*;

nr 214 av herr *Lindberg*;

nr 215 av herr *Dickson m. fl.*;

nr 216 av herrar *Ward* och *Hermansson*;

nr 217 av herr *Andersson* i Alfredshem *m. fl.*;

nr 218 av herr *Dahlgren m. fl.*;

nr 219 av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*;

nr 220 av herr *Gavelin m. fl.*;

nr 221 av herr *Jacobson* i Vilhelmina;

nr 222 av herr *Allard m. fl.*;

nr 223 av herr *Osterman m. fl.*;

nr 224 av herr *Lindahl* och fru *Ekendahl*;

nr 225 av herr *von Friesen m. fl.*;

nr 226 av herrar *Viklund* och *Åkerström*;

nr 227 av fru *Linderot m. fl.*;

nr 228 av herr *Mattsson*;

nr 229 av herr *Johnsson* i Skoglösa *m. fl.*;

nr 230 av herr *Mattsson m. fl.*;

nr 231 av herr *Dickson m. fl.*;

nr 232 av herrar *Ohlin* och *Ståhl*;

nr 233 av herr *Mattsson m. fl.*;

nr 234 av herr *Jacobson* i Vilhelmina *m. fl.*;

nr 235 av herr *Kempe m. fl.*;

nr 236 av herr *Orgård m. fl.*;

nr 237 av herr *Kyling*;

nr 238 av herrar *Malmborg* i Skövde och *Boman* i Kieryd;

nr 239 av herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*;

nr 240 av herrar *Svensson* i Ljungkile och *Malmborg* i Skövde;

nr 241 av herr *Ståhl m. fl.*;

nr 242 av herr *Nilsson* i Göteborg;

nr 243 av herr *Wiberg m. fl.*;

nr 244 av herr *Ohlin m. fl.*; och

nr 245 av herr *Håstad*;

till tillfälligt utskott motionen nr 246 av herr *Jansson* i Örebro m. fl.;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 247 av herr *Staxäng* m. fl.;

nr 248 av herr *Johansson* i Mysinge m. fl.;

nr 249 av herrar *Werner* och *Pettersson* i Ersbacken;

nr 250 av herr *Gezelius*;

nr 251 av herr *Ohlin* m. fl.;

nr 252 av herr *Nilsson* i Göteborg m. fl.;

nr 253 av herr *von Friesen* m. fl.;

nr 254 av herr *Jonsson* i Malmgrava m. fl.; och

nr 255 av herr *Ljungberg*;

till statsutskottet motionen nr 256 av herr *Ekdahl*;

till behandling av lagutskott motionen nr 257 av herr *Ohlin* m. fl.;

till bankoutskottet motionerna:

nr 258 av herr *Lövgren*;

nr 259 av herrar *Hall* och *Olovson* i Västerås;

nr 260 av herr *Sundström* i Skövde m. fl.;

nr 261 av herr *Wallentheim*;

nr 262 av herr *Hagård*;

nr 263 av herrar *Lundqvist* och *Mårtensson*;

nr 264 av herrar *Sveningsson* och *Hagård*;

nr 265 av herr *Svensson* i Ljungskile;

nr 266 av herrar *Lindholm* och *Severin* i Gävle; samt

nr 267 av herrar *Witzell* och *Ekdahl*;

till tillfälligt utskott motionen nr 268 av herr *Hagberg* i Luleå m. fl.;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 269 av herr *Brandt* m. fl.;

nr 270 av herr *Jacobson* i Vilhelmina;

nr 271 av herr *Staxäng* och fru *Boman*;

nr 272 av herr *Jacobsson* i Igelsbo m. fl.;

nr 273 av herr *Hansson* i Skediga;

nr 274 av herr *Wiberg*; och

nr 275—277 av herrar förste vice talmannen *Magnusson* och *Staxäng*;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 278 av herrar *Hæggbloom* och *Staxäng*;

nr 279 av herr *Staxäng* m. fl.;

nr 280 av herr *Svensson* i Vä m. fl.;

nr 281 av herr *Larsson* i Luttra m. fl.;

nr 282 av herr *Skantze* m. fl.;

nr 283 av herr *Hæggbloom* m. fl.;

nr 284 av herrar *Andersson* i Gisselås och *Hæggbloom*;

nr 285 av herr *Larsson* i Karlstad m. fl.;

nr 286 av herr *Hæggbloom* m. fl.;

nr 287 av herr *Pettersson* i Rosta m. fl.;

nr 288 av herr *Sveningsson* m. fl.;

nr 289 av herr *Stjärne* m. fl.;

nr 290 och 291 av herr *Hansson* i Skediga;

nr 292 av herr *Hansson* i Skediga m. fl.;

nr 293 av herr *Vigelsbo*; samt

nr 294 av herrar *Viklund* och *Akerström*;

till tillfälligt utskott motionerna:

- nr 295—297 av herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*;
- nr 298 av herr *Skoglund* i Umeå *m. fl.*;
- nr 299 av herr *Severin* i Stockholm;
- nr 300 av herrar *Witzell* och *Johnsson* i Kastanjegården;
- nr 301 av herr *Boman* i Kieryd;
- nr 302 av herr *Wiberg m. fl.*; och
- nr 303 av herr *Andersson* i Malmö *m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

- nr 304 av fröken *Öberg m. fl.*;
- nr 305 av herr *Olsson* i Oskarshamn *m. fl.*;
- nr 306 av herr *Svensson* i Vä *m. fl.*; och
- nr 307 och 308 av herr *Fagerholm*;

till bankoutskottet motionerna:

- nr 309 av herr *Holmström m. fl.*; och
- nr 310 av herr *Lindahl m. fl.*;

till statsutskottet motionen nr 311 av herr *Johansson* i Mysinge *m. fl.*;

till tillfälligt utskott motionen nr 312 av herr *Johansson* i Mysinge *m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

- nr 313 och 314 av herr *Persson* i Landafors *m. fl.*;
- nr 315 av herr *Eriksson* i Sandby *m. fl.*;
- nr 316 av fru *Västberg* och fru *Sandström*; och
- nr 317 och 318 av herr *Utbult m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionen nr 319 av herr *Andersson* i Alfredshem;

till statsutskottet motionerna:

- nr 320 av herr *Nilsson* i Varuträsk *m. fl.*; och
- nr 321 av herr *Sveningsson m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionen nr 322 av herr *Johansson* i Norrfors *m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

- nr 323 av herrar *Nilsson* i Göingegården och *Fahlman*; och
- nr 324 av herr *Andersson* i Alfredshem;

till tillfälligt utskott motionen nr 325 av herr *Johansson* i Stockholm;

till statsutskottet motionerna:

- nr 326 av fru *Nordgren m. fl.*;
- nr 327 av herr *Kristensson m. fl.*;
- nr 328 av fru *Västberg* och herr *Håstad*;
- nr 329 av herr *Sandberg*;
- nr 330 av herr *Håstad*;
- nr 331 av herr *Dickson m. fl.*; och
- nr 332 av herr *Nilsson* i Göteborg *m. fl.*;

till konstitutionsutskottet motionerna:

- nr 333 av herr *Janson* i Frändesta *m. fl.*;
- nr 334 av herr *Skoglund* i Umeå *m. fl.*; och
- nr 335 av herr *Malmberg* i Stockholm *m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionerna:

- nr 336 av herr *Fagerholm* och *Kyling*;
- nr 337 av herr *Fagerholm*;

- nr 338 av herr *Jansson* i Örebro *m. fl.*;
- nr 339 av herr *Svensson* i Ljungskile;
- nr 340 av herrar *Adolfsson* och *Karlsson* i Stuvsta;
- nr 341 av herr *Skantzé*;
- nr 342 av herr *Johnsson* i Skoglösa *m. fl.*; och
- nr 343 av herr *Sandberg m. fl.*;

till bankoutskottet motionerna:

- nr 344 av herrar *Jacobsson* i Igelsbo och *Hansson* i Skediga;
- nr 345 av herrar *Landgren* och *Andersson* i Malmö;
- nr 346 av herrar *Persson* i Växjö och *Eriksson* i Stockholm;
- nr 347 av herr *Holmström*;
- nr 348 av herr *Hallén*; och
- nr 349 av herr *von Friesen m. fl.*;

till statsutskottet motionen nr 350 av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionerna:

- nr 351 av herr *Johansson* i Torp *m. fl.*;
- nr 352 och 353 av herr *Thorell m. fl.*;
- nr 354 av herr *Brandt m. fl.*;
- nr 355 av herr *Andersson* i Alfredshem;
- nr 356 av herr *Pettersson* i Degerfors *m. fl.*;
- nr 357 av herr *Rylander m. fl.*; och
- nr 358 av herr *Håstad*;

till jordbruksutskottet motionerna:

- nr 359—361 av herr *Utbult m. fl.*;
- nr 362 av herr *Nolin m. fl.*;
- nr 363 av herr *Janson* i Frändesta *m. fl.*;
- nr 364 av herr *Edberg*;
- nr 365 av herr *Larsson* i Karlstad *m. fl.*;
- nr 366 och 367 av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*;
- nr 368 av herrar *Nilsson* i Göingegården och *Jonsson* i Malmgrava;
- nr 369 av herr *Nilsson* i Göingegården *m. fl.*;
- nr 370 av herr *Eriksson* i Sandby *m. fl.*;
- nr 371 av herrar *Hansson* i Skegrie och *Persson* i Svensköp;
- nr 372 av herr *Norup m. fl.*;
- nr 373 av herr *Skoglund* i Umeå *m. fl.*;
- nr 374 av herr *Nilson* i Spånstad *m. fl.*;
- nr 375 av herrar *Staxäng* och *Nilsson* i Göingegården; och
- nr 376 av herr *Karlsson* i Stuvsta;

till tillfälligt utskott motionen nr 377 av herr *Svensson* i Stenkyrka *m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionen nr 378 av herr *Svensson* i Stenkyrka *m. fl.*;
samt

till tillfälligt utskott motionerna:

- nr 379 av herr *Utbult m. fl.*;
- nr 380 av herr *Janson* i Frändesta *m. fl.*;
- nr 381 av herr *Malmborg* i Stockholm *m. fl.*;
- nr 382 av herr *Nilson* i Spånstad *m. fl.*;
- nr 383 av herr *Carlsson* i Bakeröd *m. fl.*;
- nr 384 av herr *Kristensson*;
- nr 385 av herr *Fahlman m. fl.*;
- nr 386 av fru *Västberg*;

nr 387 av herr *Nilson* i Spånstad m. fl.;
 nr 388 av herr *Sandberg*;
 nr 389 av herr *Ståhl*;
 nr 390 av herr *Håstad* m. fl.; och
 nr 391 av herr *Jansson* i Örebro.

§ 6.

Till bordläggning anmäldes statsutskottets utlåtande, nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 under femte huvudtiteln till kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.15 em.

In fidem.

Gunnar Britth.

Tisdagen den 29 januari.

Kl. 4 em.

§ 1.

Justerades protokollen för den 22 och den 23 innevarande januari.

§ 2.

Herr statsrådet *Danielson* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition, nr 30, angående vissa anslag ur kyrkofonden för budgetåret 1946/47 m. m.

Denna proposition bordlades.

§ 3.

*Återtagande
av motionen
nr 392.*

Föredrogs herr *Witzells* å kammaren bord vilande motion, nr 392, angående rätt för pensionärer vid av staten övertagna enskilda järnvägar att erhålla fribiljetter å statens järnvägar.

Herr *Witzell* erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Sedan jag avlämnat min motion, har det kommit till min kännedom, att ärendet redan är under behandling inom vederbörande departement. Av denna anledning hemställer jag, herr talman, att få återtaga den av mig väckta motionen.

Denna hemställan bifölls.

§ 4.

Föredrogs Kungl. Maj:ts å kammarens bord liggande proposition, nr 16, med förslag till lag om rätt att i mål och ärenden som tillhöra stats- eller kommunalmyndighets handläggning insända handlingar med posten m. m.;

och hänvisades propositionen, såvitt den angick lag angående ändring i lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen, till konstitutionsutskottet, och i övrigt till behandling av lagutskott.

Vidare föredrogos var efter annan följande Kungl. Maj:ts på bordet lig-gande propositioner; och remitterades därvid

till bevillningsutskottet propositionen nr 23, med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.;

till jordbruksutskottet propositionen, nr 25, angående anslag för försök med täckdikningsmaskiner, m. m.;

till bankoutskottet propositionen, nr 26, med förslag till förordning om ändrad lydelse av §§ 2 och 3 förordningen den 17 maj 1935 (nr 176) angående konungariket Sveriges stadshypotekskassa, m. m.;

till bevillningsutskottet propositionen, nr 27, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 20 §, 21 § samt 36 § 2. förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften; samt

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 28, med förslag till lag om handläggning av domstolsärenden m. m.;
och

nr 29, med förslag till lag om ändring i sjölagen m. m.

§ 5.

Föredrogs, men bordlades åter statsutskottets utlåtande nr 23.

§ 6.

Avlämnades följande motioner, nämligen av

herr *Pettersson* i Norregård m. fl., nr 393, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 32 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

herr *Lundbom*, nr 394, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om bekämpande av smittsamma sjukdomar hos bin; samt

herr *Ekdahl*, nr 395, likaledes i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om bekämpande av smittsamma sjukdomar hos bin.

Dessa motioner bordlades.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarrens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.06 em.

In fidem

Gunnar Britth.

Onsdagen den 30 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

I enlighet med kammarens därom den 21 innevarande månad fattade beslut företogs nu val av tio ledamöter och tio suppleanter i vart och ett av de tre tillfälliga utskott kammaren beslutat tillsätta; och anställdes först val av ledamöter i första tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 153 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Allard*,
fru *Boman*,
fröken *Olsson*,
herr *Svensson* i Stenkyrka,
herr *Lundqvist*,
herr *Ståhl*,
herr *Jönsson* i Lund,
herr *Hæggbloom*,
herr *Odke* och
herr *Johnsson* i Skoglösa.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i första tillfälliga utskottet.

§ 2.

Företogs val av ledamöter i andra tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 127 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

fru *Ekendahl*,
herr *Fahlman*,
herr *Jansson* i Kalix,
herr *Jönsson* i Rosshol.
herr *Johansson* i Kalmar,
herr *Swedberg*,
herr *Olsson* i Oskarshamn,
herr *Ljungqvist*,
herr *Malmberg* i Stockholm och
herr *Hansson* i Skegrie.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i andra tillfälliga utskottet.

§ 3.

Anställdes val av ledamöter i tredje tillfälliga utskottet.

Därvid avgåvos 118 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Hedqvist*,
herr *Jonsson* i Malmgrava,
fru *Svedberg*,
herr *Boman* i Stavsund,
herr *Severin* i Gävle,
herr *Persson* i Svensköp.
herr *Engström*,
herr *Skantze*,
herr *Nilsson* i Varuträsk och
herr *Jansson* i Aspeboda.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i tredje tillfälliga utskottet.

§ 4.

Företogs val av suppleanter i första tillfälliga utskottet.

Därvid avgåvos 103 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Gavelin*,
herr *Fahlman*,
fröken *Nygren*,
herr *Larsson* i Luttra,
herr *Jonsson* i Skutskär,
herr *Larsson* i Stockholm,
fru *Eriksson*,
herr *Skantze*,
herr *Andersson* i Hyssna och
herr *Svensson* i Vä.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i första tillfälliga utskottet.

§ 5.

Anställdes val av suppleanter i andra tillfälliga utskottet.

Därvid avgåvos 98 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Andersson* i Alfredshem,
herr *Jonsson* i Malmgrava,
herr *Lundberg*,
herr *Larsson* i Luttra,
herr *Forsberg*,
fru *Sandström*,
herr *Sköldin*,
herr *Skantze*,
herr *Johansson* i Torp och
herr *Pettersson* i Ersbacken.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i andra tillfälliga utskottet.

§ 6.

Företogs val av suppleanter i tredje tillfälliga utskottet.

Därvid avgåvos 100 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Jonsson* i Järvsand,
herr *Fahlman*,
herr *Thapper*,
herr *Johansson* i Norrfors,
herr *Skoglund* i Umeå,
fru *Sandström*,
herr *Andersson* i Eskilstuna,
herr *Sveningsson*,
herr *Persson* i Växjö och
herr *Svensson* i Vä.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i tredje tillfälliga utskottet,

§ 7.

Justerades protokollsutdrag angående de i §§ 1—6 här ovan omförmälda valen.

§ 8.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts på kammarens bord vilande proposition, nr 30, angående vissa anslag ur kyrkofonden för budgetåret 1946/47 m. m.

§ 9.

Föredrogos var efter annan följande på kammarens bord liggande motioner; och remitterades därvid

till bevillningsutskottet motionen nr 393 av herr *Pettersson* i Norregård *m. fl.*, samt

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 394 av herr *Lundbom*; och

nr 395 av herr *Ekdahl*.

§ 10.

Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 under femte huvudtiteln till kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

§ 11.

Interpellation. Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Herr *Skoglund* i Doverstorp, som anförde: I Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen den 8 oktober 1943 (nr 345) med förslag till förordning om ändring i vissa delar av taxeringsförordningen har herr statsrådet och chefen för finansdepartementet uttalat, att det torde stundom bliva erforderligt för länsstyrelse att äga tillgång till, förutom de bokföringssakkunniga personer, vilka anställas såsom taxeringsrevisorer och taxeringsassistenter med stadigvarande tjänstgöring vid länsstyrelsen, även till personer, vilka i bokföringsfrågor kunna lämna biträde, som i 14 § taxeringsförordningen sägs. Vidare uttalade statsrådet, att länsstyrelserna borde äga att, där så prövas erforderligt, träffa avtal med bokföringssakkunniga personer, som efter kallelse skola lämna biträde som nyss sagts. Bestämmelser i detta hänseende återfinnas i 14 § taxeringsförordningen.

Interpellation. (Forts.)

I samma proposition uttalades, att förbud borde införas för befattningshavare å landskontor att mot ersättning lämna skattskyldiga inom länet biträde med upprättande av deklarationer eller andra i skatteförfattningarna avsedda uppgifter eller annat biträde i skatteärenden.

I 8 § taxeringsförordningen stadgas, att länsstyrelse skall förordna en person (taxeringskonsulent) att för visst antal lokala taxeringsdistrikt inom länet fullgöra de uppgifter, varom närmare stadgas i 80 a § samma förordning.

Erfarenheten under de snart gångna tvenne åren, sedan de nya bestämmelserna i anledning av ovannämnda proposition infördes, har visat, att länsstyrelserna i flera fall såsom bokföringssakkunniga och taxeringskonsulenter förordnat personer, som i sin dagliga gärning — helt eller delvis — tillhandagå de skattskyldiga med råd och hjälp vid upprättande av deklarationer, uppsättande av besvärsskrifter till prövningsnämnderna och beskattningsdomstolarna, uppgörande av bokslut m. m. eller bedriva konsultationsverksamhet inom områden, som hava intresse ur beskattningssynpunkt. Vid taxeringsprocessen angående beräkning av inkomst av skogsbruk förekommer det ofta, att samma sakkunnige anlitas från båda parter, givetvis icke i samma mål, men under sådana förhållanden att full objektivitet icke torde kunna påräknas. Taxeringsorganen använda länsjägmästaren och de skattskyldiga honom underställd personal, en instans i processen viss person och en annan instans sakkunnig, som är beroende av den förre. Ofta förekommer det, att en sakkunnig på detta område användes av alla instanser. När därtill kommer, att beskattningsnämnder och -domstolar ofta icke tillerkänna vitsord åt expertutlåtanden från andra sakkunniga än dem taxeringsorganen anlitat, är bevisningen försvårad för de skattskyldiga, som därför äro hänvisade till att anlita just taxeringsorganens sakkunniga, som trots sin dubbelställning äro oförhindrade mottaga uppdraget. Vid konfrontation med denna erfarenhet kan man ej underlåta fråga sig, om dylika förordnanden varit avsedda av statsmakterna. Det kan nämligen knappast vara möjligt för en sålunda förordnad person att noggrant undersöka, huruvida taxeringarna äro med skatteförfattningarna överensstämmande samt likformiga och rättvisa och att intaga en objektiv ståndpunkt, då personen själv ofta handhaft bokföringen, upprättat deklarationen eller avfattat besvärsskriften eller kan komma att anförtros uppdraget efter fullgjord granskning ur taxeringssynpunkt eller måhända är påverkad av konkurrenssynpunkt. Skattskyldiga, som ej anlitat dylika personer i taxeringsprocessen komma att få en sämre ställning ur bevisningssynpunkt än om de uppdragit utredningen och annat hithörande arbete åt de av beskattningsorganen anlidade, som sålunda stå i båda lägren och kanske omedvetet utnyttja denna dubbelställning.

I anledning av vad jag här anfört hemställer jag om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet få framställa följande fråga:

Är herr statsrådet beredd medverka till att rättelse vidtages för att förhindra att ovan påpekade sakkunnigförordnanden meddelas och att de av beskattningsnämnder och -domstolar anlidade sakkunniga icke längre måtte tillåtas intaga denna dubbelställning, som för närvarande är möjlig?

Denna anhållan bordlades.

§ 12.

Herr Skoglund i Doverstorp erhöll på begäran ordet och yttrade: Kostnad *Interpellation.* för reparation och underhåll av jordbruksfastighet får enligt 22 § 1 mom. kom-

Interpellation. (Forts.)

munalskattelagen avdragas såsom omkostnad i förvärvskällan jordbruksfastighet, varemot enligt 22 § 2 mom. samma lag avdrag icke får göras för »kostnad för ny-, till- eller ombyggnad å fastigheten . . .». Motsvarande bestämmelser för förvärvskällan annan fastighet återfinnas i 25 § kommunalskattelagen.

Erfarenheten i taxeringsmål utvisar, att det föreligger utomordentligt stora svårigheter att verkställa en riktig uppdelning av kostnaderna för byggnation på reparation å ena sidan och ny-, till- eller ombyggnad å andra sidan. Uppdelningen av dessa kostnader föranleder mycket ofta tvister mellan de skattskyldiga och taxeringsmyndigheterna. Bevishördan för vad som är att hänföra till reparation och vad som skall beräknas till ombyggnad vilar på grund av taxeringsprocessens omvända bevisskyldighet på de skattskyldiga, som därvid kommit i en mycket ogynnsam situation. Vad som i en beskattningsnämnd godkännes såsom avdragsgill kostnad för reparation, är i en annan nämnd icke avdragsgill kostnad för ny-, till- eller ombyggnad, och vissa taxeringsorgan godkänna av byggnadsexperten utfärdade intyg angående uppdelningen av reparations- och ombyggnadskostnader, medan andra taxeringsorgan ej tillmätta dessa intyg vitsord. Ovissheten hos de skattskyldiga rörande vad som enligt beskattningsnämnders och domstolars uppfattning är att hänföra till avdragsgilla resp. ej avdragsgilla byggnadskostnader har med tiden blivit allt större.

Då en skattskyldig vidtagit omfattande byggnationer å sin fastighet, uppkommer frågan om bevisningen rörande kostnadernas fördelning mellan reparation resp. ny-, till- eller ombyggnad. Kan den skattskyldige förete ett expertutlåtande om fördelningen av kostnaderna, synes detta böra tillerkännas vitsord, om taxeringsorganen icke genom egen sakkunnig låta göra en sådan uppdelning. Det kan icke vara riktigt, att beskattningsorganen fränkänna ett expertutlåtande vitsord och grunda taxeringen på endast taxeringsnämnds eller taxeringsintendents allmänna utlåtande, om man icke vidtagit annan expertbedömning.

Då det är svårt att lämna ett vederhäftigt sakkunnigutlåtande angående fördelningen av här avsedda kostnader mellan avdragsgilla och icke avdragsgilla kostnader utan att ha besiktigat byggnadsbeståndet före och efter byggnationen, hade det varit önskvärt, att taxeringsmyndigheterna hade beretts möjlighet att efter anmodan från den skattskyldige nämna sakkunnig, som på bekostnad av den skattskyldige lämnar ett utlåtande, som skall ligga till grund för den kommande inkomstbeskattningen. Hos vissa taxeringsorgan ha dock blott ett fåtal av de skattskyldiga hittills haft möjlighet att innan byggnationen påbörjats inhämta uppgift, givetvis icke bindande och endast ungefärlig, angående dettas uppfattning om fördelningen av kostnaderna mellan reparation resp. ny-, till- eller ombyggnad. Ett sådant utlåtande, eventuellt förstärkt eller ersatt med ett auktoriserat sakkunnigutlåtande, torde vara i hög grad önskvärt för de skattskyldiga med hänsyn till både kalkylerna angående byggnationen i förhand och den därefter följande taxeringsprocessen.

Med anledning av vad jag sålunda anfört hemställer jag om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet få framställa följande frågor:

1. Är herr statsrådet beredd att medverka till att klarare anvisningar meddelas, huru uppdelning av kostnaderna för byggnation mellan å ena sidan reparations- och å andra sidan ny-, till- eller ombyggnadsarbeten skall verkställas?

2. Kunna möjligheter skapas för de skattskyldiga för underlättande av bevisningen i taxeringsprocess att erhålla utlåtanden av auktoriserade sakkunniga angående fördelningen ur taxeringssynpunkt av kostnader för bygg-

Interpellation. (Forts.)

nation mellan avdragsgilla och icke avdragsgilla kostnader, vilka utlåtanden kunna tillerkännas fullt vitsord?

3. Kunna möjligheter skapas för ett visserligen icke bindande och endast ungefärligt utlåtande före byggnationens igångsättande angående fördelningen av kostnaderna för densamma mellan vid inkomstaxeringen avdragsgilla och icke avdragsgilla kostnader?

Denna anhållan bordlades.

§ 13.

Ordet lämnades på begäran till

Interpellation.

Herr Olson i Göteborg, som anförde: I ett den 8 december 1944 dagtecknat betänkande framlade 1944 års allmänna skattekommitté förslag till förfarande vid avveckling av krigskonjunkturbeskattningen. Över detta betänkande hade vederbörande myndigheter m. fl. efter remiss avgivit yttrande i början av år 1945.

I sitt av 1945 års riksdag godkända betänkande nr 45 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 256 med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för samma år anförde bevillningsutskottet bl. a., att avvecklingen av krigskonjunkturskatten borde påskyndas och möjligheten av dess avveckling redan per den 31 december 1944 omprövas. I varje fall förutsatte utskottet, att krigskonjunkturskatten icke skulle uttagas för merinkomster, som hänförde sig till tiden efter 1945 års utgång.

Till 1945 års höstriksdag framlades en den 2 november samma år dagtecknad proposition nr 376 med förslag till förordning med särskilda bestämmelser angående inventering av varulager i samband med krigskonjunkturbeskattnings avveckling. Herr statsrådet och chefen för finansdepartementet framhöll i nämnda proposition, att han avsåg att senare framlägga förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1946, avseende merinkomster under år 1945, jämte förslag till avvecklingsföreskrifter.

Näringsföretagen äro för närvarande sysselsatta med att upprätta sina bokslut för år 1945. Med hänsyn härtill är det av stor betydelse för företagen att äga kännedom om huru stort belopp som bör avsättas av sagda års vinst för gäldande av dels den därå belöpande eventuella krigskonjunkturskatten, dels ock den krigskonjunkturskatt, som kan komma att påföras i anledning av avvecklingen av nämnda skatt. För att kunna bedöma dessa frågor är det nödvändigt att företagen snarast erhålla kännedom om bestämmelserna rörande eventuell krigskonjunkturskatt för år 1946 samt de blivande avvecklingsföreskrifterna.

Med anledning av vad sålunda anförts får jag anhålla om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet få framställa, följande fråga:

Är herr statsrådet beredd att i så god tid för riksdagen framlägga förslag om krigskonjunkturskatt för år 1946 samt förslag om krigskonjunkturskattens avveckling, att företagen därigenom få möjlighet att bedöma storleken av erforderliga skatteavsättningar vid 1945 års bokslut?

Denna anhållan bordlades.

§ 14.

Herr talmannen tillkännagav, att förslag gjorts till fördelning av de motioner, som hänvisats till behandling av tillfälligt utskott; och var detta förslag, som nu upplästes, så lydande:

Förslag till fördelning av de inom andra kammaren väckta motioner, vilka blivit hänvisade till behandling av tillfälligt utskott.

Till behandling av *första* tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:
herrar *Larsson* i Julita och *Lundbom*, nr 70, angående sänkning av räntan å byggnadsförskott ur kyrkofonden;

herr *Lindahl m. fl.*, nr 84, angående demokratisering av medaljutdelningen till statens befattningshavare;

fru *Rönn-Christiansson m. fl.*, nr 188, angående åtgärder i syfte att genom statligt stöd underlätta för blinda att hålla sig med ledarhundar;

herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, nr 197, om förhindrande av att tjänsteålderns betydelse övervärderas vid befordringar till ämbeten och tjänster;

herr *Severin* i Stockholm, nr 299, angående modifiering av bestämmelserna om formell kompetens för anställning i statens verk;

herr *Johansson* i Mysinge *m. fl.*, nr 312, om revision av gällande bestämmelser för beviljandet av statsbidrag eller stipendier av social eller kulturell art;

herr *Johansson* i Stockholm, nr 325, angående inrättande av en statlig teaterhögskola;

herr *Janson* i Frändesta *m. fl.*, nr 380, om utredning angående yrkesskolornas och folkhögskolornas ställning och uppgifter i samhället;

herr *Nilson* i Spånstad *m. fl.*, nr 382, om ökad medverkan genom radion i propagandan för anskaffning och läsning av värdefull litteratur;

herr *Fahlman m. fl.*, nr 385, angående kontroll av den privata kursverksamheten för yrkesutbildning;

fru *Västberg*, nr 386, angående främjande av tillkomsten av upplysningsfilmer för spridande av kunskap om samhällets sociala hjälpverksamhet;

herr *Nilson* i Spånstad *m. fl.*, nr 387, om vidtagande av vissa åtgärder för en förbättrad upplysning genom rundradion om landsbygden och dess förhållanden;

herr *Sandberg*, nr 388, angående utarbetande av officiella årliga redogörelser för de viktigaste under året tillkomna lagarna och författningarna;

herr *Ståhl*, nr 389, om utredning av frågan angående modernisering, större spridning och eventuellt förbilligande av de statliga publikationerna; och

herr *Håstad m. fl.*, nr 390, angående utbildningen av tandtekniker och tand-sköterskor.

Till behandling av *andra* tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Adolfsson m. fl.*, nr 6, angående förslag om statens övertagande av Svenska sockerfabriksaktiebolaget och dess verksamhet;

herr *Eriksson* i Sandby *m. fl.*, nr 7, angående utredning rörande behovet av nya bestämmelser i 2 kap. hälsovårdsstadgan;

herr *Persson* i Stockholm *m. fl.*, nr 22, om nya direktiv för socialvårdskommittén m. m.;

herr *Nordström* i Kramfors *m. fl.*, nr 72, angående bestridande av kostnaderna för av myndighet förordnade ordningsvakter;

herr *Persson* i Stockholm *m. fl.*, nr 82, om undanröjande av rättsliga hinder mot en kommunalisering av stuverirörelsen;

fru *Nordgren m. fl.*, nr 83, om beredande av bättre försörjningsmöjligheter åt änkor;

herr *Jansson* i Örebro *m. fl.*, nr 134, om utredning angående en effektiv statlig kvalitetskontroll på saluförda varor;

herr *Ståhl* och fru *Nordgren*, nr 137, om tillerkännande av polismans skydd åt chaufförer i yrkesmässig persontrafik;

herr *Kempe m. fl.*, nr 147, angående begränsning av arbetstiden för droskförare i yrkesmässig automobiltrafik;

herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.*, nr 148, angående förstatligande av de industrier, som hava tillverkning av krigsmateriel som huvuduppgift;

herrar *Johansson* i Stockholm och *Persson* i Stockholm, nr 187, angående förstatligande av AEG-koncernens och Elektriska AB Siemens företag i Sverige;

herrar *Persson* i Svensköp och *Landgren*, nr 189, om utredning och förslag till föreskrifter rörande minderårigas användande för vissa riskfyllda arbetsuppgifter;

herr *Jansson* i Örebro *m. fl.*, nr 246, om utredning och förslag angående den psykiska hälso- och sjukvårdens planering och organisering;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*, nr 295, om det s. k. investeringsrådets utrustande med beslutande befogenheter;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*, nr 296, om framläggande av en plan för utveckling och inriktning av landets produktiva resurser *m. m.*;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*, nr 297, om överförande i statlig besittning av vissa malm- och mineraltillgångar *m. m.*;

herr *Andersson* i Malmö *m. fl.*, nr 303, om ökat statligt inflytande inom sockerindustrien;

herr *Malmborg* i Stockholm *m. fl.*, nr 381, om utredning och förslag angående en teknisk och ekonomisk kontroll över den industriella produktionen; och

herr *Jansson* i Örebro, nr 391, angående viss ändring i den för medicinalstyrelsen gällande instruktionen.

Till behandling av *tredje* tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Hedlund* i Rådom *m. fl.*, nr 17, angående utredning av frågan om ett enhetligt pris inom hela landet för flytande drivmedel till motorfordon;

herr *Lindmark m. fl.*, nr 38, angående utredning om utjämning av de avståndsbedingade prisvariationerna i fråga om flytande motorbränsle;

herr *Nolin m. fl.*, nr 85, angående tillhandahållande åt jord- och skogsbruket av i krigsmaktens förvar befintliga lager av sprängämnen;

herr *Dahlgren m. fl.*, nr 86, angående utredning av frågan om billiga semesterresor för arbetstagare;

herr *Lindberg*, nr 87, angående utarbetande av en redogörelse över svenska handelsflottans förluster under andra världskriget av människoliv och egendom;

fru *Rönn-Christiansson m. fl.*, nr 118, om rätt till fria järnvägsresor för personer, som på grund av lyte eller vanförhet ej kunna företaga resor utan vårdare, *m. m.*;

herr *Staxäng m. fl.*, nr 186, angående utredning om införande av genomgående taxeberäkning mellan järnväg och därtill anslutna billinjer;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*, nr 268, om bibehållande av den statliga priskontrollen *m. m.*;

herr *Skoglund* i Umeå *m. fl.*, nr 298, om utredning angående inrättande av ett centralt kontrollorgan för granskning och godkännande av andningsskydd samt övrig skyddsmateriel mot olycksfall och ohälsa i arbete;

herrar *Witzell* och *Johnsson* i Kastanjegården, nr 300, angående utökad giltighetstid för järnvägarnas tur- och returbiljetter;

herr *Boman* i Kieryd, nr 301, om utredning angående ett enhetligt pris på flytande motorbränsle;

herr *Wiberg m. fl.*, nr 302, om återinförande genom postverkets försorg av utbärning av värdepost;

herr *Svensson* i Stenkyrka *m. fl.*, nr 377, om åstadkommande av för hela riket enhetliga varupriser;

herr *Utbult m. fl.*, nr 379, om utredning och förslag angående riktlinjer för planläggning av bebyggelsen i Bohuslans fiskeläge;

herr *Carlsson* i Bakeröd *m. fl.*, nr 383, om utredning angående befolkningsfördelningen mellan landsbygd och statsbygd m. m.; och

herr *Kristensson*, nr 384, angående utredning av frågan om återinförande av värdebrevbäringen.

§ 15.

Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 14, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 under femte huvudtiteln till kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m.

§ 16.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härafter kl. 12.40 em.

In fidem
Gunnar Britth.